

Gençlik Eylül 1961
Yıl: 5, Sayı: 13.

— 12 —

Niğdedeki Selçuk Anıtları

Samime BALTACIOĞLU

Kümbetleri yakından görmek, onlara ellerimle dokunmak için lisenin bahçesine gittim. Önce küçük kümbete yanaştım. Köşeli yüzleri, külâhlı damı, demir parmaklıklı küçük pencereleri, mihrabı ile bu kümbet ne kadar güzeldi. Zaman denen kıyıcı kuvvet, kar, yağmur belki onu biraz aşındırmıştı. Ancak, onun güzelliğini biraz olsun yokedememişti. Döndüm, küçük kapısının önüne geldim. Kimin türbesi olduğunu anlamak istiyordum. Ne yazık ki üzerinde hiç bir yazı yoktu. Ne yazık ki Selçuklulardan kalan bu anıtları koynuna alan lise, bu anıtların kimin türbesi olduğunu gösteren bir şey yazmamıştı. Küçük kümbetten ayrıldım. Onun biraz ilerisindeki büyük kümbete yaklaştım. Bu türbe öbüründen büyüktü. Bir tepsinin üzerine konan kesme kristalden bir şekerliğe benziyordu. Sarımtırak bir taştan yapılmıştı. Sekiz yanlıydı. Üzeri külâhlıydı. Suları, karları hiç barmıyan külâhı ne kadar cana yakındı. Onun bir eşine Anadolu'da değil dünyanın hiç bir yerinde raslanamaz. Kuzeye bakan küçük bir kapısı ile üç penceresi var. Kapıya varmak için bir kaç basamak çıkmak gerek. Kapının iki yanında tepesi sarkıtlı iki hü-

re var. Süslü kapının üzerindeki mermer kitabedeki yazıları sökemedim. Yüzlerin üzerinde türlü kabartmalar var. Külâhın bittiği yerle, kümbetin alt saçağının altında yapıların ölümünü kolaylaştıran suların, durmayıp süzülmesine yarıyan sarkıtlar var. Aydınlık türbenin içi bomboş. Ne sanduka, ne de kandil var! Yalnız o güzel mihrab yerli yerinde duruyor. Ölmüş, belki de toprak olmuş insanların kalıntılarından ne istiyorlar? Onları neden sinlerinden çıkarıp başka yerlere götürüyorlar? Ölülerinden korkan uluslar, yalnız dirileriyle yetinebilirler mi? İçim burkuldu. Bahçeden çıktım. Bu türbenin kimin olduğunu öğrenmek istiyordum. Sungurbey Kitaplığına koştum.

Bu güzel türbe, bundan altıyüz yirmi sekiz yıl önce gelip geçici dünyaya gözlerini yuman Hudavent Hatun'unmuş. O Hudavent Hatun ki Selçuklu Hükümdarı Üçüncü Keyhusrev'in torunu, Rüknettin Kılıcı Aslan'ın da kızıydı. Sanat âşığı bir prenses. Türbesini ölümünden yirmi yıl önce yaptırmış. Türbenin içinde 1340 yılında ölen Paşa Hatun ile üç kadının daha mezarları varmış.

Güzel Selçuk anıtları, yeryüzü durdukça siz de duracaksınız.

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlerle İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tanıtı

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu Koleksiyonu

BLTOTH0100108